

de Cantharel
VELUWSE HOTELHOEVE

ivn natuur
educatie
Apeldoorn

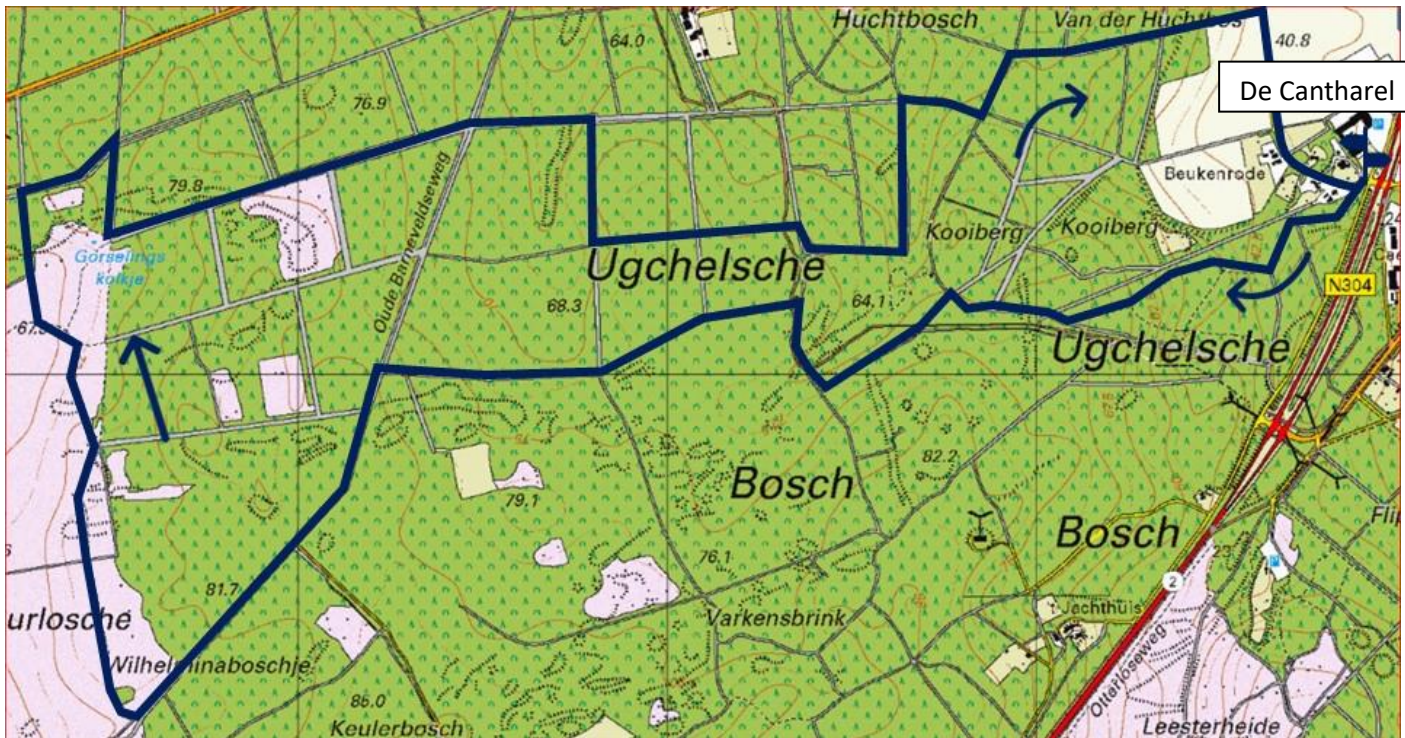
Van der Huchtbos – lange variant

11 km

Wandeling vanaf Van der Valk Hotel Apeldoorn - de Cantharel in Ugchelen

Deze wandeling is niet geschikt voor kinderwagens en/of rolstoelen.

Kaartje met route

Deze route wordt regelmatig gecontroleerd. Kom je veranderingen in de route tegen, dan kun je deze melden op info@ivn-apeldoorn.nl

Routeaanduidingen zijn vet gedrukt

Bij de routebeschrijving is informatie opgenomen over speciale bezienswaardigheden.

Algemene informatie

Gebiedsbeschrijving

Het Van der Huchtbos beslaat 107 hectare waarvan 80 hectare bos. Het gebied ligt op de hoge oostrand van de Veluwe. De wandeling voert door een geaccidenteerd landschap met naaldhout en loofhout. Eiken- en beukenlanen worden afgewisseld met slingerende bospaden tussen dennen en berken. Sporen van reeën, herten en wilde zwijnen zijn regelmatig te zien. Een mooi uitzicht naar het noordoosten over een akkerrandwal en glooiend bouwland is de beloning aan het eind van de wandeling.

Geschiedenis

Het landgoed Van der Huchtbos is gesticht door de Oranje Bond van Orde. De Bond is opgericht in 1893. Tijdens haar bestaan tot 1923 heeft de Bond zich ingezet voor de behartiging van de belangen van de minder gegoeden. Zij deed dit door het bouwen van woningen (Hofveld te Apeldoorn), het scheppen van werk en het ontginnen van heide. In 1898 kocht de Bond de heidegrond achter De Cantharel en stichtte het landgoed. De heide werd ontgonnen en gedeeltelijk bebost.

Het landgoed is vernoemd naar Mej. Van der Hucht, oprichtster en presidente van De Kwartgulden Vereniging. Deze vrouwenvereniging, ook wel de kwartjesvereniging genoemd, had tot doel gelden in te zamelen voor de heideontginning en de bebossing. In 1923 werd de Bond opgeheven en werden de bezittingen geschonken aan de Vereniging Nederlandsche Heidemaatschappij onder de voorwaarde dat de Heidemaatschappij het Van der Huchtbos onder deze naam in stand en in ere zou houden.

Startpunt, achter receptie / bij fietsenstalling De Cantharel

Volg vanaf het startpunt het grind- / zandweggetje langs de moestuin. Op de kruising met de asfaltweg linksaf.

Bij het Liander electriciteitshuisje rechtsaf, langs de slagboom het bospaadje in.

Links is een bosje met douglassparren. Een uit Noord-Amerika afkomstige boom uit de dennen(!) familie vernoemd naar de Schotse botanicus Douglas, die de boom in 1826 in Europa introduceerde. Sinds kort is de douglas als inlandse soort erkend. De hangende kegels zijn heel karakteristiek, met de drietandige zaadlobben die naar buiten wijzen.

Op de kruising rechtdoor. Bij einde paadje linksaf.

Verspreid staan hier de inheemse hulstbomen, die de zure grond onder eiken (en beuken) en schaduw goed verdragen. Hulst groeit heel langzaam, heeft leerachtige en stekelige bladeren en bloeit in mei-juni. De rode bessen van de vrouwelijke bomen zijn, behalve voor vogels, giftig.

kegels douglasspar

hulst

Vorbij het wildrooster (na 25 m) op de driesprong rechtsaf.

Op de open plekken groeit vooral bosbes, zowel de blauwe als de rode soort. Verderop zijn een paar typisch dichtbegroeide productiebosjes, met links dennen en rechts fijnsparren.

Stijgend pad blijven volgen; op de driesprong rechtsaf. Op de kruising direct vóór het betonnen fietspad rechtsaf. Op de volgende kruising rechtdoor, het 'R.D. Bécude pad'.

Dit is het tracé van het voormalige fietspad, met een verharding van gebroken schelpen. Karakteristiek met dat knerpemde geluid als je erover fietste, maar wel erg onderhoudsgevoelig. Vandaar dat beheerder LeisurELands (voorheen Recreatie Gebieden Veluwe) steeds meer fietspaden op de Veluwe van een betonnen wegdek voorziet. Het bos is hier vrij open waardoor er veel onderbegroeiing is. Er staan vooral naaldbomen maar ook hier en daar loofbomen als eiken en berken.

Op de volgende kruising linksaf. Op de kruising met betonnen fietspad rechtdoor.

De laanstructuren met Amerikaanse eiken zijn typisch voor de bossen, die hier vanaf 1825 op grote schaal zijn aangeplant. Deze eik groeit snel en heeft minder last van schadelijke insecten dan de inlandse soorten. Nadeel is de weinig licht doorlatende dichte kroon waardoor er verdringing van andere soorten is en weinig ondergroei voorkomt. Ook inlandse eiken staan er hier en daar tussen, en dan voornamelijk zomereiken; de wintereik is veel zeldzamer.

blad zomereik

blad wintereik

Het onderscheid is te zien aan de vorm van de bladeren en de lengte van de bladsteeltjes die bij de wintereik langer zijn dan bij de zomereik. De eikel van de wintereik heeft geen steeltje, terwijl de eikel van de zomereik wel een steel heeft.

Op de driesprong direct na oversteek rechts aanhouden. Bij einde pad rechtsaf. Fietspad oversteken en brede, soms mulle zandweg volgen.

U kunt zo nodig hier ook het fietspad een stukje volgen, tot het eerste zijpad. De zandweg is een van de vele routes voor al dan niet aangespannen paarden. De Veluwe is een eldorado voor de liefhebber van paarden. Soms tot ongerief van de wandelaar die zijn pad over mulle wegen moet vervolgen.

Eerste pad linksaf, fietspad oversteken en rechtdoor. Op de kruising van paden rechtdoor.

Kort na deze kruising zijn er rechts een tweetal zoelplekken van de wilde zwijnen. Dat er driftig gebruik van wordt gemaakt ziet u aan de aanwezige sporen ('prenten') en aan de schors van de bomen. Na een verfrissend bad wordt de modder, met de nodige parasieten, verwijderd door schuren tegen de omringende bomen.

Bij einde pad linksaf (Oude Barneveldseweg). Blijf deze brede beukenlaan geruime tijd volgen tot aan de heide. Op de driesprong hier rechtsaf.

U bent aangekomen op de (nogal vergraste) Hoog Buurlose heide, die nog steeds wordt begraaasd door schapen. In het gehucht Hoog Buurlo zijn een tweetal schaapskooien. De herder trekt in het seizoen vrijwel dagelijks met de hond en zijn kudde Veluwse schapen de heide in.

Even verder rechts is het vrij gelegen zogeheten Wilhelminaboschje, een typisch voorbeeld van een eikenhakhoutstoven bosje. Eikenhakhout wil zeggen dat van dit hout periodiek boven een overblijvende stobbe (of stoof) uitlopers werden gekapt om te worden gebruikt als geriefhout of de schors ervan als eek, voor het looien van huiden.

Bij de Willem Wensinkbank aangekomen het naar links dalende pad door de heide vervolgen. Waar het pad zich splitst, rechts aanhouden.

Op dit hoge punt, ca. 80 m boven NAP, hebt u een fraai uitzicht over de (helaas nogal vergraste) heide en de omzomende bossen. Op mooie zomerdagen is het hier goed toeven, met rondom zoemende insecten en kwinkelerende vogels.

Op de viersprong bij de bosrand en bank rechtdoor, de steile helling op en af. Eerste pad rechtsaf en op de kruising rechtsaf. Bij einde linksaf. Pad aldoor blijven volgen tot de kruising (weer de Oude Barneveldseweg),

hier rechtdoor.

De Oude Barneveldseweg is waarschijnlijk een van de oorspronkelijke routes dwars over de Veluwe. Wat opvalt in deze omgeving zijn de brede lanen met monumentale beuken. Zij zijn geplant rond 1880 als onderdeel van het Staatswildreservaat en mede bedoeld als brandgangen. Loofhout is immers minder brandbaar dan naaldhout. Dat beuken hier goed gedijen is te danken aan de leemhoudende en dus rijkere bodem. Duidelijk is hier en daar te zien dat vele beuken na 130 jaar in hun eindfase zijn aangeland. De verzwakte exemplaren worden aangetast door schimmels, veelal de parasitaire tonderzwam, zoals te zien op de foto hiernaast.

Na de laaggelegen 'slenk' eerste pad rechtsaf.

Het dal waar u doorheen loopt is een eerste voorbeeld van een droogdal of smeltwaterdal, waarover hierna meer. Op het routekaartje is dit dal aangegeven door een contour met de 'driehoekjes' naar binnen gericht. Ook aan de richting van de hoogtelijnen is de dalvorm duidelijk af te lezen.

Op de viersprong linksaf. Pad blijven volgen, fietspad oversteken en rechtsaf. Bij eerste pad (met bordje Opengesteld) linksaf. Pad daalt en buigt naar links.

Het dal hier is wel een fraai voorbeeld van een (sneeuw)smeltwaterdal. Ontstaan in de laatste ijstijd toen hier een toendraklimaat heerste, waarin geen bomen groeiden. Op de hellingen is door geconcentreerde afstroming van

sneeuwsmeltwater een insnijding in de permafrost ontstaan. Merk op dat de rechterzijde van dit noord-zuid dal (aan de voet van de Kooiberg) steiler is dan de linkerzijde. Dat kwam door verschil in bezonning: de oostelijke wand, waar de warmere middagzon op scheen, droogde eerder op en had daardoor minder te lijden van afglijding van ontdooide, van water verzadigde bovengrond over de nog bevroren ondergrond dan de westzijde.

Op de splitsing links aanhouden (lager gelegen pad). Op de kruising met brede zandweg rechtsaf en bij volgende kruising linksaf.

In deze omgeving staan veel, soms enorme douglassparren, echte mastbomen. Hoewel, voor scheepsmasten werd vooral Oregon pine gebruikt, sterk en taai hout afkomstig van (in een kouder klimaat langzamer groeiende) Noord-Amerikaanse douglassen. Ons inlandse douglashout wordt bijvoorbeeld gebruikt voor lange spanten. De hoogste boom van Nederland is een douglas van zo'n 50 m in het park van Het Loo in Apeldoorn.

Op de kruising rechtsaf, pad blijven volgen tot het wildrooster.

Aan de buitenzijde van het hek is links en rechts een oude enkwal te zien. Een houtwal die dezelfde dienst deed als het hekwerk nu. Tussen de bomen hebben struiken met stekels gestaan zoals meidoorn en hulst om bosdieren van de akkers op de Ugchelse enk te weren.

Ga kort na het rooster een bospaadje naar rechts in, tot aan de stenen bank.

Deze bank, met fraai uitzicht over een deel van de voormalige Ugchelse enk, is in 1919 geplaatst ter ere van de Haagse mejuffrouw B.L.W. van der Hucht. Zij richtte in 1894 de Kwartguldenvereniging voor Heideontginning op. Dames uit de deftige stand gaven wekelijks een kwartje voor dit doel. De heide was in onbruik geraakt, voornamelijk door de uitvinding van kunstmest. Hierdoor waren de schapen als mestleverancier overbodig geworden. In 1898 kocht de Oranje Bond van Orde van het bijeengebrachte geld hier heidegrond aan voor herbebossing. Arme Apeldoornse gezinnen vonden werk bij de aanleg van dit (productie)bos.

Van der Huchtbank

Ugchelse enk 1885

Terug naar het pad en rechtsaf, door het hek.

Voor u liggen akkers die vroeger deel uitmaakten van de Ugchelse enk, een cultuurhistorisch gebied van landbouwgrond. Hier gelegen op een helling van de stuwwal van de Veluwe. De oorspronkelijke zandgrond werd bemest met 'potstalmest', een in de schaapskooien verkregen mengsel van schapenmest met heideplaggen uit de directe omgeving. Door eeuwenlange bemesting (vanaf de 15^e eeuw) is een dikke laag vruchtbare 'enkeerdgrond' gevormd waarop verbouwde gewassen goed gedijen. Na de introductie van kunstmest einde 19^e eeuw is de potstalmethode verdwenen. De enk is nu doorsneden door zowel de A1 als de Otterloseweg en de meeste omliggende boerderijen zijn verdwenen. Op het kaartje is een deel van resterende de enkwal goed te zien. De huidige locatie van De Cantharel is met de pijl aangegeven.

Bij einde pad, op de asfaltweg rechtsaf (Van Golsteinlaan), terug naar het startpunt.

U passeert links achtereenvolgens de moestuin van De Cantharel, 'huiskamerrestaurant' Huisje James, en even verder, een voormalige champignonkelder.

(IVN routenr: W-UGC-04, versie: 22-4-2018)

Disclaimer: IVN aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor schade op welke wijze dan ook ondervonden door gebruik te maken van deze route.